

ביבליוגרפיה

א. מקורות ראשוניים

- אבן אלביטאר, ג'אמע - عبد الله بن احمد ابن البيطار, الجامع لمفردات الادوية والاعذية, 1-2 (جزء 1-2), بيروت 1992.
- אבן אלביטאר, תפסיר - عبد الله بن احمد ابن البيطار, تفسير كتاب دياسقوريدوس, بيروت 1989.
- אבן ג'נאח, שרשים - ר' יונה אבן ג'נאח, ספר השרשים (מהדורת באכער - מקיצי נרדמים), ברלין תרנ"ו.
- אברבנאל, שמות - דון יצחק אברבנאל, פירוש לתורה, ספר שמות, ווארשא תרכ"ב.
- אוצר הגאונים - ב"מ לוי (עורך), אוצר הגאונים - תשובות גאוני בבל ופירושהם על פי סדר התלמוד, כ"א-יג, חיפה-ירושלים תרפ"ח-תשי"ב.
- אורזוקו, מילון - 1611 Madrid, Española o Castellana Lengua la de Tesoro, Orozco Covarrubias de .S.
- אחונדוב - C.A. Harawi Ali bin Muwaffak Mansur Abu des Grundsätze Pharmakologischen Die, Achundow .C.A. 1968 Leipzig.
- אלג'אמע - רבי דוד בן ישע, מילון ערבי-עברי אלג'אמע - המאסף, ירושלים תשמ"ח.
- אסף, גאונים - ש' אסף, תשובות הגאונים מתוך ה'גניזה', עם מבואות הערות השוואות ומראי מקומות מאת שמחה אסף, ירושלים תרפ"ט.
- אסף, פירוש - ש' אסף, 'פירוש ששה סדרי משנה לרבינו נתן אב הישיבה', קרית ספר י (1934), עמ' 381-388, 525-545.
- אסף, תשובות - תשובות הגאונים מן הגניזה, עם מבואות והערות מאת ש' אסף, ירושלים תש"ב.
- אפשטיין, פירוש - פירוש הגאונים לסדר טהרות, עם מבוא והערות מאת י"נ אפשטיין, ירושלים - תל-אביב תשמ"ב.
- בוקסטורף, לקסיקון - J. Buxtorf, Chaldaicum Lexicon, Rabbinicum et Talmudicum, 1640 Basel.
- בר בהלול - R. Duval, Bahlule Bar Hassano auctor Syriacum Lexicon, 1881-1901 Paris, 1-2 Vol.
- בר שיניא - P. Lagarde, Praetermissorum, Gottingae, 1879.
- גינצברג, גאויניקה - L. Geonica, Gimzberg, II-I Vol, Edition Second, 1968 York New.
- גרים, מילון - J. Grimm, W & Grimm, Grimm Jacob von wörterbuch Deutsches, Grimm Wilhelm und Grimm Jacob, 1854-1961 Leipzig, 1-32. [DWB/de.woerterbuchnetz//:http:resource electronic].
- דו קאנד, יונית - Cange Du .F.d.C, Graecitatis Infimae et Mediae Scriptorum ad Glossarium, 1688 Lyon, ...
- דו קאנד, לטינית - Cange Du .F.d.C, Latinitatis Infimae et Mediae Glossarium, 1954 Graz, X-I, Vol.
- דונולו - Donnolo, Fragment, Becher & des, Ältesten Medicinischen Werkes in Hebräischer Sprache (Becher & des Fragment, Donnolo, Steinschneider Ed.), Berlin, 1867.
- דורנטה, צמחים - C. Durante, Novo Herbario, 1667 Venetia.
- דיסקורידס, גודייר - Dioscorides of Herbal Greek The, Dioscorides, Goodyer John by Translation English, 1968 York New-London, (ed Gunther, T.R).
- דיסקורידס, לגונה - Anazarbeo Dioscorides Pedacio, Medicinal Materia la de Acerca, Andres Doctor el por... Laguna de, 1570 Salamanca, ...
- הלכות גדולות - ספר הלכות גדולות (מהדורת מ. הילדסהיימר), כ"א-ג, ירושלים תשל"ב.
- המליצה - שלמה בן שמואל, ספר המליצה, גורנגי, המאה ה-14.
- ס"פ: 75 I EVR RNL SP
- שש: 710 SASSOON
- בהמ"ל: 1441 ENA JTS
- המעריך - מנחם די לונזאנו, מעריך, לפסיא [לייפציג] תרי"ג.
- זרעים גניזה א:
- 33/65-66.d .heb MS, Oxford

קימ:1. Cambridge, NS S-T CUL, 302.23

קימ:2. Cambridge, S-T CUL, K7.35

בהמ"ל 1: JTS, York New, ENA, 2752.9-10

בהמ"ל 2: JTS, York New, ENA, 3750.8

זרעים גניזה ב:

Cambridge, S-T CUL, K7.30,35

טובי, מילון - י' טובי, 'מילון עממי עברי-ערבי מתימן ללשון ספרות חז"ל', בתוך: י' גלוסקא וצ' קיסר (עורכים), ספר שבטיאל: מחקרים בלשון העברית ובמסורות העדות, רמת גן תשנ"ב, עמ' 77-121.

כף נחת - ר' שמעון גבאי, משניות... עם פירוש הקצר הנקרא כף נחת... כר' א-ב, קושטאנדינה ת"ד.

כפתור ופרח, לונץ - רבי אשתורי הפרחי, כפתור ופרח (מהדורת לונץ), ירושלים תרנ"ז.

כפתור ופרח, התישבות - ספר כפתור ופרח לרבינו אשתורי הפרחי מרבותינו הראשונים (מהד' בית המדרש להלכה בהתישבות), כר' א-ג, ירושלים תשנ"ד.

כת"י דה לאנג 16 - N, Genizah Cairo the from Texts Jewish Greek, lang de, Tubingen, 1996, pp. 295-305.

כת"י פרמה - ששה סדרי משנה כתב-יד פארמה דה רוססי 138, מהדורת צילום, כר' א-ב, ירושלים תשל"ל.

כת"י קויפמן - כתב יד A50, האקדמיה ההונגרית למדעים, בודפשט, מהדורת צילום, ירושלים תשכ"ח.

כתב"ח - דוד כהן די לארה, כתר כהונה, המבורג תכ"ט.

לסאן אלערב - محمد بن مكرم ابن منظور, لسان العرب, 1-1 (جزء 1-2), بولاق 1882-1889.

מכה"מ - שלמה אבאבא בן גוריאל, מכלל המשנה, פרס, המאה ה-18:

ב"א - 651 ILAN BAR

בהמ"ל - 8714 MS JTS NY

מלאכת שלמה - ר' שלמה עדני, פירוש 'מלאכת שלמה' למשנה, בתוך: משניות תפארת ישראל, כר' א-ג, ניו-יורק תשי"א.

סטאר, גלוסר - J. Starr, 'A Fragment of a Greek Mishnaic Glossary', AAJR 6 (1934-5), pp. 353-367.

סימון מנגואה - Medicinae Synonyma sive Sanationis Clavis, Genuensis Simon, מהדורה אלקטרונית מבוארת
באתר: http://simonofgenoa.org/index.php5?title=Simon_Online, 26.6.23.

עקרי התלמוד - ר' אברהם בן שמואל זכות, עקרי התלמוד, מילון ללשון חז"ל, כת"י - ירושלים - בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי Ms. Heb. 6424⁸, הקטע הקיים - מן האות ק' ואילך, וכן תוספת מילים שלא נזכרו בערוך.

ערוך הקצור - ספר ערוך הקצור אשר חברו אחד מן הקדמונים... פראג תס"ו.

ערוך השלם - רבי נתן בן יחיאל, ערוך השלם (מהדורת קוהוט), כר' א-ט, וינה תרפ"ו.

פליניוס, טבע - Pliny, History Natural, English an with, Rackham, H. by Translation, London, 1938, Vol. 1-10.

פפדופולוס-קרמאוס - Kerameus-Pappadopoulos, A, 'Hebraiohellenikon Glôssarion', Kerameus-Pappadopoulos, A, Dr. Petrograd, 1908, pp. 68-90.

פריש, מילון - J. L. Frisch, Buch-Wörter Lateinisches-Teutsch, Berlin, 1741, Vol. 1-2.

קאזאס, מילון - Casas, I. d. C., Venetia, Castellana y Toscana Lenguas Dos las de Vocabulario, 1613.

קאסל, לקסיקון - Castell, E., London, 1669, Heptaglotton Lexicon.

קאפה, מחברת - מחברת צמחי המשנה של הרב יוסף קאפה (מהדורת ז' עמר), תל אביב תשס"ה.

קב ונקי - משנה סדורה: משניות עם פירוש קב ונקי מהג"ר אלישע בן אברהם (מהד' דורדק), כר' א-ב, ירושלים תשנ"ב.

ריבמ"ץ, פירוש - ר' יצחק בן מלכי צדק, פירוש למשנה, זרעים (מהדורת זק"ש), ירושלים תשל"ה.

ר"ף - ספר הלכות רבתי לרבינו יצחק אלפסי, כתב יד ניו יורק בית המדרש לרבינים באמריקה Rab. 692, (מהדורת פקסמיליה ש"י פרידמן), 2 כר', ירושלים תשל"ד.

רמב"ם - פירוש המשנה לרבי משה בן מימון, צילום של כ"י הנטינגטון 117 וכ"י פוקוק 295 שבספריה בודליאנה באוקספורד וכ"י 73-72 שבספרית ששון בליטשוורת, עם מבוא בעברית ובאנגלית מאת סלימאן בן דוד ששון, 3 כר', קופנהגן תשט"ז-תשכ"ו.

רמב"ם, הופקינס - ס' הופקינס, פירוש הרמב"ם למסכת שבת, טיוטת הפירוש לפי קטעים אוטוגרפיים מגניזת קהיר, ירושלים תשס"א.

רמב"ם, ירושלמי - הלכות הירושלמי לרבינו משה בן מיימון, ניו-יורק תש"ח.
 רמב"ם, מיירוף - Uqqar-al 'Asma Sarh : Texte, Maimonide par Compose Medicale Matiere de Glossaire un : Max par Index et Commentaires, Traduction avec Unique Manuscrit le apres'd Fois Premiere la pour Publie
 Meyerhof, 1940 Caire Le.

רמב"ם, קאפח - משנה עם פירוש רבינו משה בן מיימון - מקור ותרגום (מהדורת קאפח), כר' א-ז, ירושלים תשכ"ג-תשכ"ט.
 רמב"ם, רוזנר - Names Drug of Glossary 'Maimonides Moses- s'Meyerhof Max from annotated and translated, D.M., Rosner Fred by edition French
 1995 Haifa.

רנאה"י, פירוש - רבי נתן אב הישיבה בארץ ישראל, פירוש ששה סדרי משנה (מהדורת קאפח), בתוך: ששה סדרי משנה (הוצאת אל המקורות) כר' א-יג, ירושלים תשט"ו.

רס"ג, אגרון - רב סעדיה גאון, האגרון (מהדורת אלוני), ירושלים תשכ"ט.

רס"ג, לשון - נ' אלוני, מחקרי לשון וספרות, כרך א' - פרקי רב סעדיה גאון, ירושלים תשמ"ו.

רס"ג, תפסיר - ספר כתר תורה הנקרא בלשון קדמונו תאג' (דפוס עראקי ונדאף), 3 כר', ירושלים תשכ"ח.

רסולי, אלמעטמד - يوسف بن عمر الرسولي, المعتمد في الادوية المفردة, بيروت 2000.

רע"ב, ונציה - פירוש המשניות לר' עובדיה מברטנורה, ויניציא ש"ח-ש"ט.

ר"ש - פירוש ר"ש משנץ לסדרי זרעים וטהרות בתוך: תלמוד בבלי דפוס ראם - וילנא.

רש"י - תלמוד בבלי, דפוס ראם - וילנא.

שנול, גלוסר - ש' שנול, גלוסר ללשון המשנה (פאה, שבת, עירובין, פסחים) ביונית יהודית מגניזת קהיר, מסורות יג-יד (תשס"ז), עמ' 252-225.

תולדות בן סירא - ע' יסף, סיפורי בן סירא בימי הביניים, מהדורה ביקורתית ופרקי מחקר, ירושלים תשמ"ה.

תוספות יום טוב - ר' יום-טוב לימפאן הלר, פירוש 'תוספות יום טוב' למשנה, בתוך: ששה סדרי משנה (הוצאת אל המקורות) כר' א-יג, ירושלים תשט"ו.

תוספתא:

סדרים זרעים-ניזקין - תוספתא, ע"פ כתב יד ווינה (מהדורת ליברמן - בית המדרש לרבנים), 5 כר', ניו-יורק תשט"ו-תשמ"ח.

סדרים קדשים-טהרות - תוספתא ע"פ כתב יד ווינה (מהדורת פריימן) 3 כר', ירושלים תשס"ט-תשע"א.

תיאופרסטוס, צמחים - Theophrastus - Plantarum Causis de, Hort .A by Translated, 1916 London, 1-2 .Vol.

תלמוד בבלי - כתבי יד:

אוק366 Ox (Neubauer .Cat)

אנ271: EMC JTS NY

וט108: Ebr, Vatican

וט109: Ebr, Vatican

וט115: Ebr, Vatican

וט121: Ebr, Vatican

וט122/2: Ebr, Vatican

וט125: Ebr, Vatican

פירו: 9-9.II Magl NAZ FIR

פר671: heb Nationale Bibliotheque, Paris

לונ: 5508 Harley BL LON

מינ6: Heber .Cod, Muenchen

מינ95: Heber .Cod, Muenchen

ני: 1623 MS JTS NY

תלמוד ירושלמי - כתבי יד ודפוסים:

ל: Or. Cod, Leiden, 4720 (כל הפניות בסתם - לפי כת"י זה)

וט: Ebr, Vatican, 133

ונ: דפוס ונציה רפ"ג

תנחום הירושלמי - תנחום הירושלמי, אלמרשד אלכאפי: מילונו של תנחום הירושלמי למשנה תורה לרמב"ם (מהדורת שי), ירושלים תשס"ה.

תנחומא, בובר - מדרש תנחומא (מהד' בובר), וילנא תרמ"ה.

תפא"י, ד"ר - משניות עם פירוש תפארת ישראל, כר' א-ו, הנובר תק"ץ-תר"י.

תפא"י, ד"מ - ששה סדרי משנה (הוצאת אל המקורות) כר' א-יג, ירושלים תשט"ו.

ב. מחקרים

אברמסון, הערוך - ש' אברמסון, 'ספר הערוך' לרב נתן ב"ר יחיאל מרומא, סיני צה (תשמ"ד), עמ' כז-כב.

אוניברסיטת טרייסטה - מאגר מידע אלקטרוני של המחלקה לבוטניקה, אוניברסיטת טרייסטה, איטליה: http://units.dbiodbs://http:search05.3.1.12_volg/carso/it

אוניברסיטת קטאניה - מאגר מידע אלקטרוני של המחלקה לבוטניקה, אוניברסיטת קטאניה, איטליה - <http://dipbot.www://http:22.10.12/alimurgiche/it.unict>

אורבך, תוספות - א"א אורבך, בעלי התוספות, כרך א, ירושלים תשמ"מ.

אחמד ואחרים - Miki, W & Honda, G, Ahmed, S, M. Tokyo, East Middle the in Herbalists and Drugs Herb, 1979.

אטקס ואחרים - ע' אטקס, ד' אסף ו' ברטל (עורכים), פולין: פרקים בתולדות יהודי מזרח אירופה ותרבותם, כרך ד - יחידה 7: בין קודש לחול, לשון חינוך והשכלה במזרח אירופה, תל-אביב תשנ"ד.

אלבויים, אשתורי - ח"צ אלבויים, 'רבי אשתורי הפרחי וזיהוי הצמחים - בין חקירה למסירה', בתוך: 'ר' רוזנסון וש' גליקסברג (עורכים), רבי אשתורי הפרחי חלוץ חוקרי ארץ ישראל: היסטוריה הגות ריאליה, ירושלים תשע"ה.

אלבויים, גניזה - ח"צ אלבויים, 'פירוש מילים קדום לסדר זרעים מאזור סוריה-ארץ ישראל', גנוי קדם ח (תשע"ב), עמ' 9-29.

אלבויים, כלאים - ח"צ אלבויים, מסורות זיהוי של צמחי משנת כלאים, עבודה לשם קבלת תואר מוסמך, אונ' בר אילן, רמת גן תשס"ח.

אלבויים, מסורת - ח"צ אלבויים, מסורת צמחי המשנה: לחקר פרשנות הריאליה - היווצרותה ומסירתה, חיבור לשם קבלת התואר 'דוקטור לפילוסופיה', אונ' בר אילן, רמת גן תשע"ג.

אלפסי, מוספיא - 'י' אלפסי, 'מוספיא, בנימין בן עמנואל', בתוך: האנציקלופדיה העברית, כרך כב, עמ' 595, ירושלים-תל אביב תשל"ל.

אסף, תקופה - ש' אסף, תקופת הגאונים וספרותה, ירושלים תשכ"ז.

ארליך, קרבן - ז"ח ארליך, 'קרבן העדה', סגולה: מגזין ישראלי להיסטוריה, 11 (תשע"א), עמ' 14-27.

באכר, ליקוטים - W. Bacher, 'Jahrhundert Vierzehnten dem aus Worterbuch Persisches-Hebraisch Ein', Budapest in Rabbinerschule-Landes der Jahresbericht, 23, Budapest, 1900.

בדיאן - B. Bedevian, 'Names Plant of Dictionary Polyglottic Illustrated', Cairo, 1936.

בוכסטורף, יוהנס - 'בוכסטורף, יוהנס' (ללא ציון שם מחבר), בתוך: האנציקלופדיה העברית, כרך ז, עמ' 768-769, ירושלים-תל אביב תשי"ד.

בלאו, אצלנו - 'י' בלאו, 'אצלנו באלאנדלוס, אצלנו במגרב', מסורות ז (תשנ"ג), עמ' 43-50.

בלאו, מילון - 'י' בלאו, מילון לטקסטים ערביים-יהודיים מימי הביניים, ירושלים תשס"ו.

בן יעקב, הרפואה - א' בן יעקב, הרפואה העממי אצל יהודי בבל, כר' א-ב, ירושלים תשנ"ב.

בניהו, בלאדור - מ' בניהו, 'על הבלאדור היפה לזיכרון', סיני לו (תשי"ט), עמ' סז-ע.

ביבליוגרפיה

- בסל, יסודות - א' בסל, יסודות עבריים וארמיים בערבית מדוברת הדבורה בפי הנוצרים בא"י ובערבית הכתובה בקהילות הנוצריות בא"י, סוריה ולבנון, חיבור לשם קבלת תואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת חיפה 2004.
- בראבו, מילון - B. Verborum Thesaurus, Bravo. Efficientiam Latinam Hispana ex Orationem ad, Phrasium ac, Verborum Thesaurus, Valencia, Locupletandam & 1621.
- ברודי, רס"ג - ' ברודי, רב סעדיה גאון, ירושלים תשס"ז.
- ברודי, צוהר - ' ברודי, צוהר לספרות הגאונים, תל-אביב 1998.
- גודפרי, צרפתית - F. Godefroy, Français Ancien'L de Lexique, Paris, 1971.
- גוטליב, ריבמ"ץ - ' גוטליב, 'פירוש הריבמ"ץ (ביכורים פרק א'), סיני עו (תשל"ה), עמ' צז-קט.
- גיל, חייו - מ' גיל, חייו הבלכיים: הכופר מחוראסאן, מרחביה תשכ"ו.
- גלייר - W. G. Glare, Dictionary Latin Oxford, (corrections with reprinted, edition Combind), New - Oxford, 1996 York.
- גרוסמן, אימתי - א' גרוסמן, 'אימתי פסקה ההגמוניה הארץ ישראלית באיטליה', בתוך: ע' פליישר ואחרים (עורכים), משאת משה, ספר יובל למשה גיל, ירושלים ותל אביב תשנ"ח, עמ' 143-157.
- גרוסמן, אשכנז - א' גרוסמן, חכמי אשכנז הראשונים, ירושלים תשמ"ט.
- גרוסמן, ישיבת - א' גרוסמן, 'ישיבת ארץ ישראל: יצירתה הרוחנית והזיקה אליה', בתוך: ' פראוור (עורך), ספר ירושלים: התקופה המוסלמית הקדומה 638-1099, פרק שביעי, 179-214.
- גרוסמן, רש"י - א' גרוסמן, רש"י, ירושלים תשס"ז.
- גריימס, צרפתית - J. A. Greimas, Français Ancien'L de Dictionnaire, Paris du Milieu au'XIVe siècle, 1968.
- גרינפילד ואחרים - E. M. Greenfield, C. J. Stone, E. E. Eshel, Translation, Edition - Document Levi Aramaic The, Boston - Leiden, Commentary, 2004.
- דוד, ברטינורו - א' דוד, 'עבדיה מברטינורו', בתוך: האנציקלופדיה העברית, כרך כו, עמ' 595-596, ירושלים-תל אביב תשל"ד.
- דינסמור ודלמן - E. J. Dinsmore, G. Dalman, Palästinas Pflanzen, Leipzig, 1911.
- דלמן, עבודה - G. Dalman, Palastina in Sitte und Arbeit, Hildesheim, 1-8 Vol, 1964.
- דנין, מן - א' דנין, 'המאכילך מן במדבר', בתוך: ע' זהרוני (עורכת), דרך ארץ: אדם וטבע, תל אביב תשמ"ה, עמ' 18-21.
- דסוקי, מילון - A. Al-Dusouqi, المعجم الفارسي الكبير: فرهنگ بزرگ فارسي: فارسي-عربي, قاهرة 1992.
- דרמשטר ובלונדהיים - A. Darmesteter, S. D. Blondheim, Commentaires les dans Françaises Gloses, Paris, 1929.
- הורוויץ, לארה - Y. Horowitz, 'Lara', de Cohen Isaac Ben David, Edition Second, Judaica Encyclopaedia: in, Jerusalem-Detroit, 492-493, p. 12, V, 2007.
- הלקין, רס"ג - א"ש הלקין, 'סעדיה (בן יוסף) גאון', בתוך: האנציקלופדיה העברית, כרך כו, עמ' 196-198, ירושלים-תל אביב תשל"ד.
- הפר, אנציקלופדיה - N. F. Hepper, Plants Bible of Encyclopedia Baker, London, 1992.
- הר, היסטוריה - מ"ד הר (עורך), היסטוריה של ארץ-ישראל - כרך ה', התקופה הרומית-ביזנטית - תקופת המשנה והתלמוד והשלטון הביזנטי, ירושלים 1985.
- הראובני, אזוב - א' הראובני, 'מהו האזוב אור בקיר', סיני כא (תש"ז), עמ' קצה-ר.
- הראובני, אזובים - א' הראובני וח' הראובני, 'האזובים: האזוב הרומי, המדברי, הכוחלי והאזוביון', תרכ"א (תש"י), עמ' 40-46.
- הראובני, חצב - א' הראובני וח' הראובני, פרשת החצב והיבלית, ירושלים ת"ש.
- הראובני, כתבים - א' הראובני, 'רשימת כתביו', הטבע והארץ ז (תש"ח), עמ' 303-305.
- הראובני, קורנית - א' הראובני, 'הקורנית, הסיאה ו-*capitatus Thymus*', תרכ"ב, עמ' 61-64.
- הראובני, מחקרים - א' הראובני, 'מחקרים בשמות צמחי ארץ ישראל' - בהמשכים - לשוננו א (תרפ"ה-תרפ"ט) עמ' 239-246; לשוננו ב (תרפ"ט) עמ' 37-40, 176-183, 273-279.
- הראובני, מרור - א' הראובני, 'המרור והמרורים', לשוננו ט (תרצ"ח), עמ' 269-272.

- הרכבי, זכרון - א"א הרכבי, זכרון לראשונים וגם לאחרונים, חלק ראשון - זכרון לראשונים, מחברת רביעית: זכרון כמה גאונים וביחוד רב שרירא ורב האי בנו והרב ר' יצחק אלפסי, ברלין תרמ"ז.
- הרר, לוטוס - W. B. Harer, Jr. 'Lotus Egyptian the of Properties Biological and Pharmacological', of Journal, Egypt in Center Research American the, Vol. 22, (1985), pp. 49-54.
- ווד, תימן - J. I. Wood, Flora Yemen the of Handbook A, Kew, 1997.
- ווטסון, חידוש - M. Watson, World Islamic Early the in Innovation Agricultural, London, 1983.
- ויירה, מילון - A. Vieyra, Parts Two in Languages English and Portuguese the of Dictionary A, London, 1827.
- ון ווייק, מילון - L. H. Wijk Van Gerth, Names-Plant of Dictionary A, Amsterdam-Vaals, 1-2, Vol. 1971.
- זהרי, צמחים - M. Zohary, Bible the of Plants, London, 1982.
- זיידמן, תבלין - J. Seidemann, Plants spice World, Heidelberg-Berlin, 2005.
- זבר, שרירא - מ' חבר, 'ר' שרירא גאון', בתוך: האנציקלופדיה העברית, כרך לב, עמ' 361-362, ירושלים-תל אביב תשמ"א.
- חזילידי, פלורה - A. A. Khulaidi-Al A., Yemen of Flora, Yemen, 2000.
- חיים, מילון - S. Hayyim, dictionary English-Persian New, Tehran, II-I Vol, 1932-1934.
- חכימי, מילון - ' חכימי, מילון פרסי-עברי, ירושלים 2000.
- טובי, רדב"י - ' טובי, 'רבי דוד בן ישע הלוי (תימן, המאה החמש-עשרה)', עלי ספר טז (תש"ן), עמ' 93-79.
- יונה, מילון - מ' יונה, מילון ארמי-כורדי - עברי, ירושלים תשנ"ט.
- יערי, אגרות - א' יערי, אגרות ארץ ישראל, תל-אביב תש"ג.
- כסלו, ורדים - מ' כסלו, "גנית ורדים", סיני קכ (שנה ס), עמ' קכ-קלח.
- כסלו, חרוב - מ' כסלו, 'ההסטוריה של החרוב בארץ', חלמיש 6 (תשמ"ח), עמ' 20-30.
- כסלו, חרחבינא - מ' כסלו, 'לזיהוי החרחבינא והעקרבים', לשוננו נח (תשנ"ד תשנ"ה), עמ' 105-117.
- כסלו, כרישים - מ' כסלו, 'לזיהוי הכרישים והקפלוטות', בתוך: ז' עמר וח' סרי (עורכים), ספר הזיכרון לרב יוסף בן דוד קאפח, רמת גן תשס"א, עמ' 71-84.
- כסלו, ערף - מ' כסלו, 'ערף דביק ושימוש בציד צפורים', בתוך: ז' ספראי, א' פרידמן ו' שוורץ (עורכים), חקרי ארץ, רמת גן תשנ"ז, עמ' 179-204.
- כסלו, עשבים - מ' כסלו, 'העשבים הרעים בתקופות קדומות ובמקורות', השדה סח (תשמ"ח), עמ' 1432.
- כסלו, קוץ - מ' כסלו, 'זיהוי צמחים ברשי' - קוץ, קרד וגלגל', סיני קיג (תשנ"ד), עמ' כז-לט.
- לאודון, עצים - C. J. Loudon, Fruticetum et Arboretum, London, III, Vol. 1838.
- לאווינגר, קובץ - ד"ש לאווינגר, קובץ כ"י של יהודה אריה בלוי מנהל בית המדרש לרבנים בבודאפעשט, בודפשט תרפ"ט.
- לב ועמר - א' לב וז' עמר, סממני המרפא המסורתיים בארץ ישראל, תל-אביב - ירושלים תשס"ב.
- לואיס ושורט - T. C. Lewis & Short, Dictionary Latin A, Oxford, 1962.
- לידל וסקוט - R. Scott and G. H. Liddell, Lexicon English-Greek A, Oxford, 1996 (supplement revised a with, edition Ninth).
- ליין - W. E. Lane, Lexicon English Arabic An, Beirut, 1-8, Vol. 1968.
- לינדן, אלזס - B. F. Linden-Von, Alsaticus Hortus, Strasburg, 1747.
- לעף, פלורה - I. Löw, Juden der Flora Die, Leipzig-Vienna, 1-4 Vol, 1924-1934.
- לעף, שמות - I. Löw, Aramäische, Hildesheim-New York 1973.
- לעף, צמחים - I. Löw, 'Pflanzennamen bei Rashi', Festschrift zum Siebzigsten, Frankfurt, s'Berliner, A. Geburtstage, pp. 231-254, 1903.
- לרנר, ברטנורא - י"ד לרנר, רבנו עובדיה מברטנורא, ירושלים תשמ"ח.
- מאיר, הרב - מ' מאיר, הרב ישראל ליפשיץ: תולדותיו ודיון ראשוני בשיטתו הפרשנית בחיבורו 'תפארת ישראל', חיבור לשם קבלת התואר 'דוקטור לפילוסופיה', אונ' בר-אילן, רמת גן תשס"ה.
- מדינה, אלג'אמע - ש' מדינה, 'אלג'אמע-המאסף - איננו חיבור דוד בן ישע הלוי', קריית ספר, מוסף לכרך סח (תשנ"ח), עמ' 99-103.

- מוזפריאן - V, Tehran, Names Plant Iranian fo Dictionary A, Mozaffarian .1996
- מולדנקה, צמחים - Waltham, Bible the of Plants, Moldenke .L .A and Moldenke .N .H .1952
- מיכל, אור - ח' מיכל, אור החיים - חכמי ישראל וסופריהם, ירושלים תשכ"ה.
- מילון אטימולוגי - 26.6.23, com.etymonline.www//:https
- מקלין, סורית - Amsterdam, Syriac Vernacular of Dialects the of Dictionary, Maclean .J.A .1972
- מרגליות, אנציקלופדיה - ר' מרגליות (עורך), אנציקלופדיה לחכמי התלמוד והגאונים, מהדורה מחודשת, כר' א-ב, ישראל תשנ"ה.
- ניקולוב, מילון - Stuttgart-Berlin, French and English, German, Latin in Names Plant of Dictionary, Nikolov .H .1996
- נעם, רש"י - נ' נעם, מסורות נוסח קדומות בהגהות רש"י בתלמוד, סידרא יז (תשס"א), עמ' 109-137.
- נצר, אוצר - א' נצר, אוצר כתבי היד של יהודי פרס במכון בן צבי, ירושלים תשמ"ו.
- סאוטר, לטינית - Oxford, D.A 600 to Latin Later of Glossary A, Sauter .A .1949
- סוקולוף, ארץ ישראלית - Israel, Aramaic Palestinian Jewish of Dictionary A, Sokoloff .M .1990
- סוקולוף, בבליית - Geonic and Talmudic the of Aramaic Babylonian Jewish of Dictionary A, Sokoloff .M .2002
- סוקולוף, ברוקלמן - and, Expansion, Correction, Latin the from Translation A - lexicon Syriac A, Sokoloff .M .2009
- NJ, Piscataway-Ind, lake Winona, syriacum Lexicon s' Brockelmann .C of Update
- סטיינגאס - 1892 London, Dictionary English-Persian Comprehensive A, Steingass .F
- עיסא - 1930 Caire Le, Plantes des Noms des Dictionnaire, Bey Issa .A
- עמר, אוג - ז' עמר 'אוג הבורסקאים בעת העתיקה', ישראל - עם וארץ ז-ח (תש"ן-תשנ"ג), עמ' 191-198.
- עמר, אישטורי - ז' עמר, 'הרב אישטורי הפרחי וצמחי ארץ-ישראל', סיני קיב (תשנ"ג), עמ' רסג-רעב.
- עמר, בוץ - ז' עמר, 'לזהותו של ה"בוץ"', סיני קיד (תשנ"ד), עמ' רנב-רס.
- עמר, ביטאר - ז' עמר, 'אבן אל-ביטאר - חוקר צמחי אש-שאם'. קתדרה 76 (תשנ"ה), עמ' 49-76.
- עמר, גידולי - ז' עמר, גידולי ארץ ישראל בימי הביניים - תיאור ותמורות, ירושלים תש"ס.
- עמר, הגים - ז' עמר, 'הגים וחגים', סיני קטז (תשנ"ה) עמ' רפד-רפח.
- עמר, הרמב"ם - ז' עמר, הצומח והחי במשנת הרמב"ם: לקסיקון לזיהוי הצמחים ובעלי החיים שבפירוש המשנה לרמב"ם, שבי דרום תשע"ה.
- עמר ואילו - ז' עמר וד' אילו, 'האפרסמון בארץ ישראל', בתוך: א' מירון (עורך), מחקרי עיר דוד וירושלים הקדומה - דברי כנס האחד-עשר, כרך חמישי, ירושלים תש"ע, עמ' 61-73.
- עמר ולב - ז' עמר וא' לב, רופאים ותרופות בירושלים במאות העשירית עד השמונה-עשרה, תל אביב תש"ס.
- עמר ושוויקי - ז' עמר וא' שוויקי, במה מדליקין, אלקנה תשס"ג.
- עמר וקאפח - ז' עמר וא' קאפח, 'הפירוש התימני של זיהוי צמחי המשנה לרבנו נתן אב הישיבה', בתוך: א' אטינגר וד' בר-מעוז (עורכים), ספר היובל לכבוד יוסף טובי, כרך שני: יהודי תימן - תולדותיהם וארחות חייהם, חיפה תשע"א, עמ' 11-22.
- עמר, זיהוי - ז' עמר, 'זיהוי מיני שרץ העוף - בראי המסורת והמדע', בדרך 11 (תש"ס), עמ' 5-22.
- עמר, זמרת - ז' עמר, "זמרת הארץ" ע"פ רב סעדיה גאון, שיח שדה 2 (תשס"ו), <http://siach/il.ac.macam.sade-siach/> 1.6.18, zimrat-id?asp.index/2/archive
- עמר, מקרא - ז' עמר, צמחי המקרא, ירושלים תשע"ב.
- עמר, מרורים - ז' עמר, מרורים, תל אביב תשס"ח.
- עמר, קטורת - ז' עמר, ספר הקטורת, תל-אביב תשס"ב.
- פוקס, משנה - מ"צ פוקס, 'המשנה בתימן; כתוב-יד מפירוש רב נתן אב הישיבה', אסופות ח (תשנ"ד), עמ' קסא-קסז.
- פיאמנטה, תימנית - Leiden, 1-2 Vol, Arabic Yemeni Classical-Post of Dictionary, Piamenta .M .1990-1991
- פיאניגיאני, אטימולוגיה - Milano-Roma, 1-2 Vol, Italiana Lingua della Etimologico Vocabolario, Pianigiani .O .1907
- [it, 26.6.23.etimo.www//:http :resource Electronic]

ביבליוגרפיה

- 2.11.21, 47594=itemId?aspx.DYItemDetails
רענן, ורד, מ' רענן, 'והוא דקרו לה וורדא דפלניא - ורד', בתוך אתר פורטל הדף היומי, <http://com.yomi-daf/>
- 03.12.19 16717=itemId?aspx.DYItemDetails
רענן, חומעה - מ' רענן, 'הפיגם, והירבוזין, והשיטים, וחלגלוגות - חומעה', בתוך אתר פורטל הדף היומי, <https://yomi-daf.com>
- 9.6.20 26535=itemId?aspx.DYItemDetails/com
רענן, חלתי - מ' רענן, 'הלעיטה חלתי טרפה - כלך החלתי', בתוך אתר פורטל הדף היומי, <https://com.yomi-daf/>
- 2.5.22, 13764=itemId?aspx.DYItemDetails
רענן, כלופסין - מ' רענן, 'היה עושה בכלופסין לא יאכל בבנות שבע - תאנה', בתוך אתר פורטל הדף היומי, <https://yomi-daf.com>
- 20.10.21, 30981=itemId?aspx.DYItemDetails/com
רענן, כרוב - מ' רענן, 'בקנים ובקולחות חובטין אותו - כרוב עלים', בתוך אתר פורטל הדף היומי, <https://com.yomi-daf/>
- 11.6.12, 12392=itemId?aspx.DYItemDetails
רענן, כרישה - מ' רענן, 'המוחק את הכרישה - כרשה', בתוך אתר פורטל הדף היומי, <https://com.yomi-daf/>
- 20.9.12, 16182=itemId?aspx
רענן, כרשינה - מ' רענן, 'פרה לא תאכל מכרשיני הקדש - בקיית הכרשינה', בתוך אתר פורטל הדף היומי, <https://yomi-daf.com>
- 29.8.12, 16385=itemId?aspx.DYItemDetails/com
רענן, כרתי - מ' רענן, 'משכחת לה בתומי וכרתי - כרישה', בתוך אתר פורטל הדף היומי, <http://com.yomi-daf/>
- 7.7.22, 60962=itemId?aspx.DYItemDetails
רענן, סיאיה, מ' רענן, 'סיאה אוזב וקורנית - מבוא כללי', בתוך אתר פורטל הדף היומי, <https://com.yomi-daf/>
- 03.12.19 17050=itemId?aspx.DYItemDetails
רענן, עדשה, מ' רענן, 'עדשים מקבל עליו רובע עפרורית לטאה - עדשה תרבותית', בתוך אתר פורטל הדף היומי, <https://daf.com>
- 03.12.19 3422=itemId?aspx.DYItemDetails/com.yomi
רענן, עולש - מ' רענן, 'התולש עולשין והמזרד זרדים, אם לאכילה כגורגרת - עולש', בתוך אתר פורטל הדף היומי, <https://daf.com>
- 12.7.22, 20401=itemId?aspx.DYItemDetails/com.yomi-daf
רענן, קורטם - מ' רענן, 'האי ריאה דדמיא ככשותא, וכמוריקא - קורטם הצבעים', בתוך אתר פורטל הדף היומי, <https://daf.com>
- 4.9.12, 13675=itemId?aspx.DYItemDetails/com.yomi
רענן, קושט - מ' רענן, 'הקושט, והחימום, וראשי בשמים - זנגביל המלמלה', בתוך אתר פורטל הדף היומי, <http://yomi-daf.com>
- 25.1.22, 17059=itemId?aspx.DYItemDetails/com
רענן, קידה - מ' רענן, 'קידה לחוד, וקידה לבנה לחוד - קידה שעירה', בתוך אתר פורטל הדף היומי, <https://yomi-daf.www/>
- 14.7.22, 21653=itemId?aspx.DYItemDetails/com
רענן, קנה - מ' רענן, 'זכגון שבדק קרומית של קנה - קנה מצוי', בתוך אתר פורטל הדף היומי, <https://com.yomi-daf/>
- 12.11.12, 12892#6=itemId?aspx.DYItemDetails
שוחטמן, ברטנורא - א' שוחטמן, 'ד' עובדיה מברטנורא - פרשן או גם פוסק?', פעמים 37 (תשמ"ט), עמ' 3-23.
- שולטס, לקסיקון - F. Scholthess, Syropalaestinum Lexicon, 1903 Berlin.
שטיינר, בולס - ר"ש שטיינר, "בולס" ו'שקמים' (עמוס ז, יד): מילים שאולות מדרום-ערבית עתיקה ועצים מיובאים מתימן", תימא ט (תשס"ו), עמ' 14-44.
- שטרן, היסטוריה - מ' שטרן (עורך), ההיסטוריה של ארץ-ישראל - כרך ד', התקופה הרומית-ביזנטית - שלטון רומי מהכיבוש ועד מלחמת בן כוסבה, ירושלים 1984.
- שמש, גן עדן - א"א שמש, ריח גן עדן: ריחות, בשמים וקטורת במסורת היהודית, רמת גן תשע"ז.
- שמש, הקולקס - א"א שמש, 'ה'הקולקס' שבמקורות העבריים הקדומים והמאוחרים: זיהויים וגלגולי משמעות', ירושלים וארץ ישראל 2 (תשס"ה), עמ' 95-108.
- שמש, הרקע - א"א שמש, 'הרקע לכמה זיהויים מסופקים של רש"י למונחי צומח בספרות חז"ל', סידרא יה (תשס"ג), עמ' 177-192.
- שמש, טבע - א"א שמש, 'מונחי טבע בתרגום הפרסי לתורה לר' יוסף ב"ר משה בן המאה הי"ד', חלק א: בית מוקרא קעד (תשס"ג),

עמ' 260-279, חלק ב: בית מקרא קעה (תשס"ג), עמ' 309-320.
שמש, מונחים - א"א שמש, 'מונחים בוטניים תלמודיים ב"ספר המעריך" - הערכת פרשנותו המילונית של רבי מנחם די לונזאנו למונחי צומח שבספרות חז"ל', עלי ספר כב (תשע"ב), עמ' 49-66.
שמש, צמחים - א"א שמש, צמחים, מאכלים ודפוסי אכילה בספרות הברכות, אריאל תשע"ד.
שפרבר, תרבות - ד' שפרבר, תרבות חומרית בארץ ישראל בימי התלמוד, ירושלים תשנ"ד.
שקד, פרקים - ש' שקד, 'פרקים במורשתם הקדומה של יהודי פרס', פעמים 23 (תשמ"ה), עמ' 22-37.
תא שמע, הרקע - י"מ תא-שמע, 'הרקע האיטלקי לספר הערוך של ר' נתן ב"ר יחיאל מרומי', לשוננו לעם נג (תשס"ב), ג, עמ' 115-121.
תא שמע, ספרות א - י"מ תא-שמע, הספרות הפרשנית לתלמוד באירופה ובצפון אפריקה, חלק ראשון: 1000-1200, ירושלים תשנ"ט.
תא שמע, ספרות ב - י"מ תא-שמע, הספרות הפרשנית לתלמוד באירופה ובצפון אפריקה, חלק שני: 1200-1400, ירושלים תש"ס.
תא שמע, עיונים ג - י"מ תא-שמע, כנסת מחקרים: עיונים בספרות הרבנית בימי הביניים, חלק ג: איטליה וביזנטיון, ירושלים תשס"ו.
תוספתא כפשוטה - ש' ליברמן, תוספתא כפשוטה, כר' א-י, ניו יורק תשט"ו-תשמ"ח.

	ד	גרגר, לפסן	בן חרדל מצוי
	דבשה	שוח	בננה
חרחבינה, לוטם	דבשה לבנה	בצלצול, כרישי שדה, כרישים, קפלוטות	בצל אשקלוני
שושנת המלך	דבשה רפואית	בצל, בצלצול	בצל הגינה
שושנת המלך	דובדבן חמוץ	כרישי שדה, כרישים, קפלוטות, בצלצול	בצל שאלוט
קרוסטמלין	דובדבן מתוק	טופח, כוסמין	בקיה
קרוסטמלין	דוחן הפנינה	ספיר	בקיה צרפתית
דוחן	דוחן תרבותי	כרשינים, שעועית	בקיה תרבותית
אורז, דוחן, זונים, פרגים	דולב מזרחי	שעועית	בקיה תרבותית
הרדופני, שקמה	דורה	כרשינים	בקית הכרשינה
שיבולת שועל	דורה תרבותית	זונים	ברומית הגנות
פרגים	דלעת גדולה	תרבותור	ברוקולי
דלעת מצרית, דלעת רמוצה	דלעת הבקבוק	עץ שמן	ברוש
דלעת יוונית, דלעת מצרית, דלעת רמוצה, חצוב, קיק, קישות	דלעת הנחש	ארו, ברושים	ברוש מצוי
פקועות, רגלה	דלעת השדה	קורנית	בת קורנית פשוטה
דלעת יוונית	דנדנה רפואית		
דנדנה	דרדר המדבר		
מרור			
	ה		ג
	הַכְּנָה	שושנת המלך	גביעונית הלבנון
ברושים	הגה מצויה	שושנת המלך	גביעונית מלכותית
אטדים	הדס	גרגר, כוסבר, כוסבר שדה, שבת	גד השדה
הדס, לוטם	הדס מצוי	קרוסטמלין	גודגון
הדס	הרדוף הנחלים	כופר	גומא הפקעים
הרדפוני	הרדופנין	סנריות	גומא מוארך
הרדפוני		גופנן, עוזררים	גופנן דביק
	ו	לוף, נפוס	גזר הגינה
	ורד	נפוס, נץ חלב	גזר לבן
ורד, שושנת המלך	ורד הכלב	תמכה	גזר קיפח
אוג		אירוס, חמם	גיננ'ר
	ז	חלמית	גלעינית החוף
	זון משכר	חלתית	גנציאנה צהובה
זונים	זיפן איטלקי	אזוביון	געדה מצויה
אורז, דוחן	זיפניים	גפן, גופנן	גפן היין
חלמית	זית אירופי	כרישים, כרישי שדה	גרריר
זית, עץ שמן	זית אירופי	כרפס של נהרות, שחליים	גרריר הנחלים
זית	זית הבר	חלגלוגות, חרחבינה, תלתן	גרגרית יוונית
עץ שמן	זמזומית מצויה	עקרבים	גריזית אירופית
לוף	זנב עקרב	לוף שוטה	גריזית נאה
עקרבים			

מפתח שמות הצמחים בעברית

אסטיס, חריע, עכביות, קוצה	חריע	אירוס, חמם	זנגביל
חזרת, לעונים, תמכה	חריפית הגינה	קושט, קידה לבנה	זנגביל המלמלה
כוסבר שדה	חרייים מצויים	אזוב, אזוביון, סיאה, קורנית	זעתר
חמם	חריצית		
			ח
	ט	פרישים	חבוש
טופח, כוסמין, פורקדן	טופח	חזרר, פרישים, שיתים	חבושן גרמני
טופח, פורקדן	טופח החימצה	קיסוס	חבלבל השדה
פורקדן	טופח ריסני	חרחבינה, עקרבנים	חבלבלן המשוכות
אפונים, ספיר, טופח, ספיר, פורקדן	טופח תרבותי	בצלצול	חבצלת החוף
גרגר	טוריים מצויים	חזרר	חזרר החורש
לעונים, עדל, קורנית	טיון השמש	קינרס	חוחן
קורנית	טרגון	ירבוזין	חומעה
		לעונים	חומעה ורודה
		לעונים	חומעה מצויה
	י	לעונים	חומעה תרבותית
חצוב, יבלית	יבלית מצויה	חזרר	חוזרר החורש
לוטם, שושמין	יסמין	זונים, חיטה	חיטה
עץ שמן	יצהרון	טופח, כוסמין	חיטה דו גרגרית
עדל	יקינטון	כוסמין	חיטה חד גרגרית
ירבוזין	ירבוז	כוסמין, שיפון	חיטת ספלטה
ירבוזין	ירבוז מבריק	חלגלוגות, חרחבינה, תלתן	חילבה
ירבוזין	ירבוז מופשל	חלף	חילף החולות
ירוקת חמור, פקועות	ירוקת חמור מצויה	אסטיס, כופר	חינה
		חלביצים, נץ חלב	חלבוב
	כ	חלביצים	חלבוב אפיוס
בלובסין, כליסין	כדן	חלמית	חלמית
שושמין	כוכבית מצויה	אפונים, בלובסין, כליסים	חמצה תרבותית
גרגר, כוסבר, כוסבר שדה, שבת	כוסברה	ירבוזין	חמצין
אסטיס, כופר	כופר לבן	מתוק	חסה רומית
חריע, כרכום	כורכומה ארוכה	חזרת, חלמית, מתוק	חסה תרבותית
כרשינים, קיק	כותנה	חזרת, חזרת גלים, חלמית, מרור	חסת המצפן
אילום, חליתית, נץ חלב, קורנית, תיאה	כלך החלתית	עדל	חצב
חצוב	כלך מצוי	אבוב רועה, חצוב, לוף, לוף שוטה	חצב מצוי
חלתית, נץ חלב	כלך מרוקני	עכביות, קינרס	חציל
ירוקת חמור	כלמניתה רפואית	לפטן	חרדל השדה
שושנת המלך	כלנית מצויה	חרדל, חרדל מצוי, שחליים	חרדל לבן
שמרקעין	כמוהין	חרוב, חרוב (פול החרוב)	חרוב מצוי
כמון	כמון	חלביצים, חרחבינה, מתוק, עקרבנים	חרחבינה מכחילה
עקרבנים	כמנון	חזרת, לעונים, תמכה	חריין
דנדנה, שבת	כמנון האניס		

מסורת צמחי המשנה

מרוור	לענת האבנית	אבוב רועה, מלפפון	כסיית האבוב
קיסוס	לפופית הקיסוס	אבוב רועה	כף צפרדע להכית
לפת	לפת	כרוב, תרובתור	כרוב הבר
נפוס	לפתית	נפוס	כרוב הנפוס
חלמית	לשון הפר	כרוב	כרוב הקלה
		כרוב הראש (כרוב הגינה) , קרוב, קפלוטות , קרבס, תרובתור	
	מ	לפטן	כרוב כרתי
ראשי בשמים	מוסקטית ריחנית	חרדל, חרדל מצרי, שחליים	כרוב שחור
לוטם, קטף, עץ שמן	מור הגלעד	תרובתור	כרובית
נץ חלב	מחלב	כמון, קרבס	כרויה תרבותית
אזוב, אזוביון, סיאה, קורנית, תיאה	מיורן	חלף	כריך
אורנים	מילה	כרישי שדה, כרישים, קפלוטות	כרישה
אורנים	מילה אירופית	כרכום, חריע	כרכום הגינה
אורנים	מילה סורית	כרפס של נהרות	כרפס הביצות
לוטם	מיש דרומי		
חלף	מכבד הביצות		ל
אילום, לעונים, תיאה	מלוח	קושט	לאוסטיאן
אבטיח, מלפפון, קישות	מלון	אפונים, טופח, ספיר, פול לבן,	לבלב מטפס
חלמית	מלון הדודא	פלסלוס	
מלפפון, קישות	מלון הקת'א	קושט	לִבְנָה
חלמית	מלון תפוחי	בוטנה	לגש אירופי
מלפפון, קישות	מלפפון	קטף	לבנה הרפואי
לעונים, תרדים	מנגולד	ספיר	לוביה
נץ חלב	מרבה חלב מצוי	חרוב (פול החרוב), ספיר, פול, פול	לוביה אפונת הבקר
לעונים, לפסן, תמכה	מרוביון	לבן, פול מצרי, שעועית	
סיאה	מרווה	חרוב (פול החרוב), פול לבן	לוביה ארוכת תרמיל
אזוב	מרווה משולשת	ספיר , פרגים, שעועית	לוביה מצרית
אזוב	מרווה רפואית	קושט	לווג'
חזרת גלים, חלביצים, מרוור, עולשים	מרור הגינות	פול מצרי	לוטוס מצרי
לפסן, תמכה	מרמר מצוי	פול מצרי	לוטוס קדוש
קרוסטמלין, שוח, שיתים	משמש	כרישי שדה, כרישים, קפלוטות	לוף (בצל)
		לוף, לוף שוטה	לוף ארץ ישראלי
	נ	לוף , לוף שוטה	לוף ירוק
תיאה	נורית	לוף, לוף שוטה	לוף מנומר
אסטס, קוצה	ניל הצבעים	רגלה	לחך שסוע
אסטס	ניל מכסיף	קטף	ליקודאמבר מזרחי
חצוב	נימפאה לבנה	הרדופני, לעונים	לענה
אבוב רועה	ניצחה שיחית	קורנית	לענה דרקונית
פול מצרי, קרקס	נלומבו נאה	חלגלוגות	לענה מצויה
אירוס, דדנדה, מינתה	נענע	אזוב, אזוביון	לענה שיחנית

מפתח שמות הצמחים בעברית

אלה, לוטם, שיתים	ערמון
ברושים	ערער סבינה
ארז	ערער ספרדי
חרחבינה, כסבר שדה, עדל	עשנן רפואי

פ

פואה, קוצה	פואת הצבעים
כליסים, פול, פול לבן, פול מצרי	פול הגינה
קידה לבנה	פונקירוס תלתני
רימין	פטל קדוש
כרפס של נהרות, נץ חלב	פטרזיליה
פטרויות, פקועות	פטרויות
נפוס, פיגם	פיגם
נפוס, פיגם	פיגם מצוי
נפוס, פיגם	פיגם ריחני
בוטנה	פיסטוק
חלביצים	פירולה
פלפל	פלפל
פלפל	פלפל ארוך
פלפל	פלפל שחור
אירוס, פרגים	פרג תרבותי
שומשמין	פשתה
פשתן	פשתה תרבותית
פתילת המדבר גדולה	פתילת המדבר גדולה

צ

רכפא (בצל של רכפא)	צבעוני ההרים
נצפה	צלף קוצני
נפוס, צנון	צנון הגינה
צפצפה	צפצפה
סיאה	צתרה
סיאה	צתרה ורודה
עדל	צתרה תרבותית

ק

קרוב	קולורבי
לוף, לוף שוטה, קרקס	קולקס הקדמונים
אסטס, חריע, עכביות, קוצה	קורטם הצבעים
אזוב, אזוביון, קורנית	קורנית
אזוב	קורנית הבר

יעזר, סיאה	נענע הכדורים
חלביצים	נענע חריפה
נץ חלב	נץ חלב
חלביצים	נץ חלב ממושק
ראשי בשמים	נרד
כופר, לוף, לוף שוטה, קיסוס	נרקיס

ס

בלובסין	סולנום שחור
יבלית	סוף
חלביצים, נץ חלב	סחלב
דנדנה	סינפיטון
עקרבים	סלסלה
אבטיח, לעונים, תרדים	סלק אדום
לעונים, פקועות, תרדים	סלק מצוי
תרדים	סלק סוכר
לעונים, תרדים	סלק עלים
כרפס של נהרות	סלרי
כופר	סנטולינה
לוטם	ספלול אירופי

ע

עדשים	עדשה תרבותית
חזר, עוזרים	עוזרר אדום
אטדים	עוזרר חד גלעיני
עולשים, חרחבינה, תמכה	עולש האינדיביה
חרחבינה, מרור, עולשי שדה, עקרבים, תמכה	עולש מצוי
מרור, עולשים	עולש תרבותי
יבלית, עקרבים	עוקץ עקרב
בצלצול, יבלית, קרבס	עירית גדולה
עכביות	עכובית הגלגל
בלובסין	ענבי הדוב
בלובסין, שומשמין	ענבי השועל
קידה לבנה	עץ הבושם ההודי
אסטס, אשכרוע, סיאה, רכפא	עץ הברזיל ההודי
כופר	עץ הקמפור
אורנים	ער אציל
אידן, נצפה, ערבה, צפצפה	ערבה
רכפא	ערטנית השדות

מפתח שמות הצמחים בעברית

שוח	תאנים לבנות	אפונים, פול מצרי	שעועית מצויה
קיטסן	תודרה רפואית	שיבולת שועל	שעורה
סיאה	תודרה רפואית	שיבולת שועל	שעורה דו טורית
פלסלוס, תורמוס	תורמוס	שיבולת שועל	שעורה שש טורית
שקמה, תותים	תות	שעורה	שעורה תרביתית
חלגלוגות	תות שדה	שיבולת שועל	שעורת התבור
תמר, דקל	תמר מצוי	שעירות שולמית מצויות יועזר, כוסבר שדה	
פרסאות	תמרים	שקד	שקד מצוי
תמכה	תמריר מרוקני	שקמה, שוח	שקמה
אידן	תפוח סדום		
עוזורים, תפוח	תפוח עץ		ת
קרוסטמלין	תפוח פאטימי	כליסים, בלובסין, שיתים, תאנה, פרסאות	תאנה
לעונים, תרדים	תרד		

מפתח שמות מדעיים

בצד שמאל מופיעים השמות המדעיים של הצמחים, ולמולם הערכים בהם נזכרים צמחים אלו.

<i>Abies alba</i>	אלון	<i>Armoracia rusticana</i>	חזרת, לעונים, תמכה
<i>Abies cephalonica</i>	ברוש	<i>Artemisia</i>	הרדופני, לעונים
<i>Acer</i>	ארז	<i>Artemisia absinthium</i>	מרור
<i>Aconitum napellus</i>	תיאה	<i>Artemisia arborescens</i>	אזוב, אזובין
<i>Acorus calamus</i>	מינתה	<i>Artemisia dracunculus</i>	קורנית
<i>Adiantum capillus-veneris</i>	יועזר, כוסבר שדה	<i>Artemisia vulgaris</i>	חלגלוגת
<i>Aegilops geniculata</i>	שיפון	<i>Arum dioscoridis</i>	לוף, לוף שוטה
<i>Alhagi maurorum</i>	אטדים	<i>Arum hygrophyllum</i>	לוף
<i>Alisma plantago-aquatica</i>	אבוב רועה	<i>Arum palaestinum</i>	לוף, לוף שוטה
<i>Allium</i>	שומנית	<i>Asparagus</i>	ירבוזין
<i>Allium ampeloprasum</i>	כרישי שדה, קפלוטות	<i>Asphodelus ramosus</i>	בצלצול, יבליית, קרבס
<i>Allium ampeloprasum var. ampeloprasum</i>	כרישים	<i>Asplenium ceterach</i>	דנדנה
<i>Allium ampeloprasum var. kurrat</i>	כרישים	<i>Asplenium sagittatum</i>	לוף שוטה
<i>Allium ascalonicum</i>	בצלצול, כרישי שדה, כרישים, קפלוטות	<i>Asplenium scolopendrium</i>	עקרבים
<i>Allium cepa</i>	בצל, בצלצול	<i>Atriplex halimus</i>	אילום, לעונים, תיאה
<i>Allium kurrat</i>	כרישים	<i>Avena</i>	טופח
<i>Allium porrum</i>	כרישי שדה, כרישים, קפלוטות	<i>Avena sativa</i>	שיפון, שיבולת שועל
<i>Allium sativum</i>	שום הגינה	<i>Avena sterilis</i>	שיפון, שיבולת שועל
<i>Allium sativum var. ophioscordon</i>	שומנית	<i>Bellevalia flexuosa</i>	לוף
<i>Allium schoenoprasum</i>	שומנית	<i>Beta vulgaris</i>	לעונים, פקועות, תרדים
<i>Allium vineale</i>	כרישי שדה	<i>Beta vulgaris var. esculenta</i>	אבטיח, לעונים
<i>Aloe</i>	הרדופני	<i>Beta vulgaris var. succhrina</i>	תרדים
<i>Amaranthus</i>	ירבוזין	<i>Beta vulgaris var. vulgaris</i>	לעונים, תרדים
<i>Amomum</i>	חמם	<i>Bifora testiculata</i>	כוסבר שדה
<i>Anchusa</i>	חלמית	<i>Boraginaceae</i>	חלמית
<i>Anemone coronaria</i>	שושנת המלך	<i>Brassica cretica</i>	לפסן
<i>Anethum graveolens</i>	שבת	<i>Brassica napus var. rapifera</i>	נפוס
<i>Apium graveolens</i>	כרפס של נהרות	<i>Brassica nigra</i>	חרדל, חרדל מצרי, שחליים
<i>Apium nodiflorum</i>	כרפס של נהרות	<i>Brassica oleracea</i>	כרוב, תרבותור
<i>Aquilaria agallocha</i>	קידה לבנה	<i>Brassica oleracea Italica</i>	תרבותור
<i>Arbutus andrachne</i>	עוזררים	<i>Brassica oleracea var. botrytis</i>	תרבותור
<i>Arbutus unedo</i>	עוזררים	<i>Brassica oleracea var. capitata</i>	כרוב, קפלוטות, קרבס, תרבותור
<i>Arctium</i>	מרור	<i>Brassica rapa</i>	לפת
<i>Arctostaphylos uva ursi</i>	בלובסין	<i>Bromus tectorum</i>	זונים
<i>Aristolochia clematitis</i>	לוטם	<i>Bryonia</i>	פקועות, רגלה
		<i>Buxus sempervirens</i>	אשכרוע, ברושים

מפתח שמות מדעיים

<i>Caesalpinia sappan</i>	אסטס, אשכרוע, סיאה, רכפה	<i>Coffea Arabica</i>	בוטנה
<i>Calamintha officinalis</i>	ירוקת חמור	<i>Colocasia antiquorum</i>	לוף, לוף שוטה, קרקס
<i>Calotropis procera</i>	אידן	<i>Commiphora gileadensis</i>	לוטם, עץ שמן, קטף
<i>Calycotome villosa</i>	קידה לבנה	<i>Convolvulus arvensis</i>	קיסוס
<i>Calystegia sepium</i>	חרחבינה, עקרבנים	<i>Cordia myxa</i>	גופנו, עוזררים
<i>Cannabis sativa</i>	בוכריה, פרגים, קנבס	<i>Coriandrum sativum</i>	גרגו, כוסבר, כוסבר שדה, שבת
<i>Capparis spinosa</i>	נצפה	<i>Cornus mas</i>	אוג
<i>Capsicum annum</i>	פלפל	<i>Cornus sanguinea</i>	הרדופני
<i>Carduus argentatus</i>	תמכה	<i>Corylus avellana</i>	בוטנה
<i>Carex</i>	חלף	<i>Costus</i>	קידה לבנה
<i>Carthamus tinctorius</i>	אסטס, חריע, עכביות, קוצה	<i>Costus speciosus</i>	קושט, קידה לבנה
<i>Carum ammoides</i>	עולשים	<i>Crataegus azarolus</i>	חורר, עוזררים
<i>Carum carvi</i>	כמון, קרבס	<i>Crataegus monogyna</i>	אטדים
<i>Cassia fistula</i>	אבוב רועה, מלפפון	<i>Crocus sativus</i>	חריע, כרכום
<i>Castanea sativa</i>	אלה, לוטם, שיתים	<i>Cucumis anguinus</i>	קישות
<i>Cedrus libani</i>	ארז	<i>Cucumis melo</i>	אבטיח, מלפפון, קישות
<i>Celtis australis</i>	לוטם	<i>Cucumis melo var. chate</i>	מלפפון, קישות
<i>Centaurea pallescens</i>	מרור	<i>Cucumis melo var. Dudaim</i>	חלמית
<i>Cephalaria syriaca</i>	זונים	<i>Cucumis sativus</i>	מלפפון, קישות
<i>Ceratonia siliqua</i>	חרוב, חרוב (פול החרוב)	<i>Cucurbita maxima</i>	דלעת מצרית, דלעת רמוצה
<i>Chaerophyllum cerefolium</i>	עולשים	<i>Cucurbita pepo</i>	דלעת יוונית
<i>Chrysanthemum</i>	חמם	<i>Cuminum cyminum</i>	כמון
<i>Cicer arietinum</i>	אפונים, בלובסין, כליסים	<i>Cupressus</i>	עץ שמן
<i>Cichorium endivia</i>	עולשים, תמכה	<i>Cupressus sempervirens</i>	ארוז, ברושים
<i>Cichorium intybus</i>	מרור, עולשים	<i>Curcuma longa</i>	חריע, כרכום
<i>Cichorium pumilum</i>	חרחבינה, מרור, עולשי שדה, תמכה	<i>Cyclamen persicum</i>	רכפה
<i>Cinnamomum</i>	אילום, חמם, קידה לבנה, ראשי בשמים	<i>Cydonia vulgaris</i>	פרישים
<i>Cinnamomum camphora</i>	כופר	<i>Cynara cardunculus</i>	סנריות, קינרס
<i>Cinnamomum cassia</i>	קידה לבנה	<i>Cynara scolymus</i>	בוכריה, סנריות, עכביות, קינרס
<i>Cinnamomum citriodorum</i>	ראשי בשמים	<i>Cynara syriaca</i>	עכביות, קינרס
<i>Cissus ampelocissus</i>	קיסוס	<i>Cynodon dactylon</i>	חצוב, יבלית
<i>Cissus rotundifolia</i>	קיסוס	<i>Cyperus oblonga</i>	סנריות
<i>Cissus ternate</i>	קיסוס	<i>Cyperus rotundus</i>	כופר
<i>Cistus</i>	לוטם	<i>Cyphostemma digitatum</i>	אירוס
<i>Citrullus</i>	בוכריה, דלעת יוונית, דלעת מצרית,	<i>Daucus carota</i>	לוף, נפוס, תמכה
<i>colocynthis</i>	לענה, מתוק, פקועות	<i>Desmostachya bipinnata</i>	חלף
<i>Citrullus lanatus</i>	אבטיח, דלעת מצרית, מלפפון	<i>Diospyros ebenum</i>	ברושים
<i>Citrus medica</i>	אתרוג	<i>Dipsacus fullonum</i>	אבוב רועה
<i>Cladium mariscus</i>	חלף	<i>Dolichos</i>	טופח
		<i>Dolichos lablab</i>	טופח

<i>Ecballium elaterium</i>	ירוקת חמור, פקועות	<i>Ipomoea hederacea</i>	קיסוס
<i>Echinops</i>	אטדים, עכביות	<i>Iris florentina</i>	אירוס
<i>Echinops adenocaulos</i>	עכביות	<i>Isatis tinctoria</i>	אסטיס, קוצה
<i>Elaeagnus</i>	עץ שמן	<i>Jasminum</i>	לוטם, שומשמין
<i>Elettaria cardamomum</i>	חמם	<i>Juglans regia</i>	אגוז מלך
<i>Equisetum ramosissimum</i>	אבוב רועה	<i>Juniperus sabina</i>	ברושם
<i>Eruca sativa</i>	גרגר, לפסן	<i>Juniperus thurifera</i>	ארז
<i>Eryngium creticum</i>	חלביצים, חרחבינה, מתוק, עקרבנים	<i>Lactuca sativa</i>	חזרת, חלמית, מתוק
<i>Euphorbia</i>	חלביצים, נץ חלב	<i>Lactuca sativa var. longifolia</i>	מתוק
<i>Euphorbia apios</i>	חלביצים,	<i>Lactuca serriola</i>	חזרת, חזרת גלים, חלמית, מרור
<i>Ferula</i>	אילום, חלתית, נץ חלב, קורנית, תיאה	<i>Lagenaria vulgaris</i>	דלעת יוונית, דלעת מצרית, דלעת רמוצה, חצוב, קיק, קישות
<i>assafotida</i>		<i>Larix decidua</i>	בוטנה
<i>Ferula communis</i>	חצוב	<i>Laserpitium</i>	חלתית
<i>Ferula tingitana</i>	חלתית, נץ חלב	<i>Lathyrus</i>	טופח, כוסמין, פורקדן
<i>Ficus carica</i>	תאנה	<i>Lathyrus blepharicarpus</i>	פורקדן
<i>Ficus sycomorus</i>	שוה, שקמה	<i>Lathyrus cicera</i>	טופח, פורקדן
<i>Foeniculum vulgare</i>	גופנן, דנדנה, תלתן, שבת	<i>Lathyrus sativus</i>	אפונים, טופח, ספיר, פורקדן
<i>Fragaria</i>	חלגולגות	<i>Laurus nobilis</i>	אורנים
<i>Fraxinus</i>	אורנים	<i>Lavandula pubescens</i>	קורנית
<i>Fraxinus excelsior</i>	אורנים	<i>Lavandula stoechas</i>	אוזביון
<i>Fraxinus syriaca</i>	אורנים	<i>Lawsonia alba</i>	אסטיס, כופר
<i>Fritillaria imperialis</i>	שושנת המלך	<i>Lens culinaris</i>	עדשים
<i>Fritillaria persica</i>	שושנת המלך	<i>Leontice leontopetalum</i>	רכפה
<i>Fumaria officinalis</i>	חרחבינה, כסבר שדה, עדל	<i>Lepidium</i>	כרישי שדה, כרישים, כרפס של נהרות
<i>Fungi</i>	פטריית, פקועות	<i>Lepidium latifolium</i>	עדל
<i>Gentiana lutea</i>	חלתית	<i>Lepidium sativum</i>	שחליים
<i>Gossypium</i>	כרשינים, קיק	<i>Levisticum officinale</i>	קושט
<i>Gundelia tournefortii</i>	עכביות	<i>Lilium candidum</i>	אירוס, חלביצים, ירוקת חמור, נץ חלב, שושנת המלך
<i>Hedera helix</i>	קיסוס, קיק, תיאה	<i>Lilium chalcedonicum</i>	שושנת המלך
<i>Heliotropium</i>	יבלית, עקרבנים	<i>Linum</i>	שומשמין
<i>Hordeum</i>	שיבולת שועל	<i>Linum usitatissimum</i>	פשתן
<i>Hordeum distichum</i>	שיבולת שועל	<i>Liquidambar orientalis</i>	קטף
<i>Hordeum spontaneum</i>	שיבולת שועל	<i>Lithospermum callosum</i>	חלמית
<i>Hordeum vulgare</i>	שיבולת שועל, שעורה	<i>Lolium temulentum</i>	זונים
<i>Hyacinthus</i>	עדל	<i>Lupinus</i>	פלסלוס, תורמוס
<i>Hyssopus officinalis</i>	אזוב	<i>Lycium europaeum</i>	אטדים
<i>Indigofera articulata</i>	אסטיס	<i>Lycium shawii</i>	אטדים
<i>Indigofera tinctoria</i>	אסטיס, קוצה	<i>Mallotus philippinensis</i>	רכפה
<i>Inula helenium</i>	לעונים, עדל, קורנית		

מפתח שמות מדעיים

<i>Malva</i>	חלמית	<i>Pancreatium maritimum</i>	בצלצול
<i>Marrubium</i>	לעונים, תמכה	<i>Panicum miliaceum</i>	אורז, דוחן, זונים, פרגים
<i>Marrubium vulgare</i>	לפסן	<i>Papaver somniferum</i>	אירוס, פרגים
<i>Melilotus</i>	חרחבינה, לוטם	<i>Paronychia</i>	עקרבנים
<i>Melilotus albus</i>	שושנת המלך	<i>Paronychia kurdica</i>	עקרבנים
<i>Melilotus officinalis</i>	שושנת המלך	<i>Pastinaca sativa</i>	נפוס, נץ חלב
<i>Mentha</i>	אירוס, דגנדה, מינתה	<i>Peganum harmala</i>	קידה לבנה
<i>Mentha piperita</i>	חלביצים	<i>Pennisetum glaucum</i>	דוחן
<i>Mentha pulegium</i>	יועזר, סיאה	<i>Petroselinum crispum</i>	כרפס של נהרות, נץ חלב
<i>Mespilus germanica</i>	חזור, פרישים, שיתים	<i>Peucedanum ostruthium</i>	חלתית
<i>Mimusops</i>	פרסאות	<i>Phaseolus mungo</i>	ספיר, פול
<i>Morus</i>	שקמה, תותים	<i>Phaseolus vulgaris</i>	אפונים, פול מצרי
<i>Musa paradisiacal</i>	שוח	<i>Phoenix dactylifera</i>	תמר, דקל
<i>Muscari</i>	בלובסין, כליסין	<i>Pimpinella anisum</i>	דגנדה, שבת
<i>Myristica fragrans</i>	ראשי בשמים	<i>Pimpinella saxifraga</i>	עקרבנים
<i>Myrtus</i>	לוטם	<i>Pinus brutia</i>	ארז
<i>Myrtus communis</i>	הדס	<i>Pinus halepensis</i>	אלון, ארז, אורנים, ברושים, לוטם, עץ שמן
<i>Narcissus</i>	כופר, לוף, לוף שוטה, קיסוס	<i>Pinus pinea</i>	לוטם, שוח
<i>Nardostachys jatamansi</i>	ראשי בשמים	<i>Piper longum</i>	פלפל
<i>Nastrutium</i>	כרישים, כרישי שדה, כרפס של נהרות, שחליים	<i>Piper nigrum</i>	פלפל
<i>Nelumbo</i>	קרקס	<i>Pistacia atlantica</i>	בוטנה
<i>Nelumbo nucifera</i>	פול מצרי	<i>Pistacia lentiscus</i>	לוטם, קטף
<i>Nerium oleander</i>	הרדפוני	<i>Pistacia palaestina</i>	אלה, אלון, בוטנה, עץ שמן
<i>Nigella sativa</i>	קצח, זונים	<i>Pistacia terebinthus</i>	בוטנה, קושט
<i>Nymphaea alba</i>	חצוב	<i>Pistacia vera</i>	בוטנה
<i>Ocimum basilicum</i>	חמם, יועזר, נצפה, סיאה, קורנית, שושנת המלך	<i>Pisum sativum</i>	אפונים, ספיר, שעועית
<i>Olea europaea</i>	זית, עץ שמן	<i>Plantago coronopus</i>	רגלה
<i>Olea oleaster</i>	עץ שמן	<i>Platanus orientalis</i>	הרדופני, שקמה
<i>Ononis</i>	סיאה	<i>Polygala vulgaris</i>	נץ חלב
<i>Onopordum acanthium</i>	קינרס	<i>Polygonum aviculare</i>	אבוב רועה
<i>Orchis</i>	חלביצים, נץ חלב	<i>Poncirus trifoliata</i>	קידה לבנה
<i>Origanum</i>	אזוב, אזוביון, סיאה, קורנית, תיאה	<i>Populus</i>	צפצפה
<i>Origanum majorana</i>		<i>Portulaca oleracea</i>	חלגלוגות, סנריות, רגלה
<i>Origanum syriacum</i>	אזוב, אזוביון, סיאה, קורנית	<i>Prunus armeniaca</i>	קרוסטמלין, שוח, שיתים
<i>Origanum vulgare</i>	יועזר, סיאה	<i>Prunus avium</i>	קרוסטמלין
<i>Ornithogalum</i>	נץ חלב	<i>Prunus cerasifera</i>	קטף, שיתים
<i>Ornithogalum umbellatum</i>	חלביצים, נץ החלב	<i>Prunus cerasus</i>	קרוסטמלין
<i>Oryza sativa</i>	אורז, דוחן	<i>Prunus domestica</i>	אגסים, אוג, עוזורים, פרישים, רימין, שזיפים
<i>Oxalis</i>	ירבוזין		

<i>Salvia officinalis</i>	אזוב	<i>Prunus dulcis</i>	שקד
<i>Salvia fruticosa</i>	אזוב	<i>Prunus mahaleb</i>	נץ חלב
<i>Santolina chamaecyparissus</i>	כופר	<i>Prunus persica</i>	פרסקים
<i>Satureja</i>	סיאה	<i>Prunus spinosa</i>	קטף, שיתים
<i>Satureja hortensis</i>	עדל	<i>Prunus ursina</i>	אגסים, אוג, עוזורים, פרישים, שזיפים
<i>Satureja thymbra</i>	סיאה	<i>Punica granatum</i>	רימון מצוי
<i>Saussurea lappa</i>	קושט, קידה לבנה	<i>Pyrola</i>	חלביצים
<i>Scilla</i>	עדל	<i>Pyrus communis</i>	אגסים, חזר, עוזורים, פרישים, קרוסטמלין
<i>Scorpiurus</i>	עקרבים	<i>Pyrus malus</i>	עוזורים, תפוח
<i>Scorzonera</i>	הרדופני	<i>Pyrus syriaca</i>	אגסים, חזר, עוזורים, פרישים, קרוסטמלין
<i>Secale cereale</i>	כוסמין, שיפון, שיבולת שועל	<i>Quercus ilex</i>	כליסים
<i>Secale montanum</i>	שיפון, שיבולת שועל	<i>Quercus robur</i>	ארוז
<i>Semecarpus anacardium</i>	חלתית	<i>Quercus calliprinos</i>	אלה, אלון, לוטם
<i>Sempervivum arboreum</i>	אבוב רועה	<i>Quercus petraea</i>	אלה
<i>Sesamum indicum</i>	שומשמין	<i>Ranunculus</i>	תיאה
<i>Setaria italica</i>	אורז, דוחן	<i>Raphanus sativus</i>	נפוס, צנון
<i>Sinapis alba</i>	חרדל, חרדל מצרי, שחליים	<i>Reichardia tingitana</i>	תמכה
<i>Sinapis arvensis</i>	לפסן	<i>Rhamnus lycioides</i>	אטדים
<i>Sisymbrium officinale</i>	אירוס, אירוס	<i>Rhododendron tomentosum</i>	סיאה
<i>Solanum melongena</i>	עכביות, קינרס	<i>Rhus coriaria</i>	אוג,
<i>Solanum nigrum</i>	בלובסין	<i>Ribes nigrum</i>	שומשמין
<i>Sonchus oleraceus</i>	חזרת גלים, חלביצים, מרור, עולשים	<i>Ricinus communis</i>	חריע, קיק
<i>Sorbus aria</i>	חזר	<i>Rosa</i>	ורד, שושנת המלך
<i>Sorbus domestica</i>	עוזורים, רימין	<i>Rosa canina</i>	אוג
<i>Sorbus trilobatus</i>	חזר	<i>Rosmarinus officinalis</i>	חרחבינה
<i>Sorghum bicolor</i>	פריגים	<i>Rubia tinctorum</i>	פואה, קוצה
<i>Sorghum cernuum</i>	שיבולת שועל	<i>Rubus sanguineus</i>	רימין
<i>Spinacia oleracea</i>	לעונים, תרדים	<i>Rubus fruticosus</i>	רימין
<i>Stellaria media</i>	שומשמין	<i>Rumex</i>	ירבוזין
<i>Styrax</i>	קושט	<i>Rumex acetosa</i>	לעונים
<i>Styrax officinalis</i>	קטף	<i>Rumex cyprius</i>	לעונים
<i>Symphytum</i>	דגדנה	<i>Ruta bracteosa</i>	קידה לבנה
<i>Syzygium aromaticum</i>	חמם, כופר, קידה לבנה, קיסוס, ראשי בשמים	<i>Ruta chalepensis</i>	נפוס, פיגם
<i>Tamarix</i>	אורנים	<i>Ruta</i>	נפוס, פיגם
<i>Teucrium polium</i>	אזוביון	<i>Ruta graveolens</i>	נפוס, פיגם
<i>Thymus</i>	אזוב, אזוביון, קורנית	<i>Saccharum officinarum</i>	אבוב רועה, חצוב, פרסאות
<i>Thymus capitatus</i>	אזוב, קורנית	<i>Salix</i>	אידן, ערבה, נצפה, צפצפה
<i>Thymus vulgaris</i>	קורנית	<i>Salvia</i>	סיאה

מפתח שמות מדעיים

<i>Thymus serpyllum</i>	אזוב	<i>Vicia</i>	טופח, כוסמין
<i>Tordylium apulum</i>	עקרבינים	<i>Vicia ervilia</i>	כוסמין, כרשינים
<i>Trigonella foenum graecum</i>	חלגלוגות, חרחבינה, תלתן	<i>Vicia faba</i>	כליסים, פול, פול לבן, פול מצרי
<i>Triticum monococcum</i>	כוסמין	<i>Vicia galilaea</i>	ספיר
<i>Triticum aestivum</i>	חיטה	<i>Vicia narbonensis</i>	ספיר
<i>Triticum dicoccum</i>	טופח, כוסמין	<i>Vicia sativa</i>	שעועית
<i>Triticum durum</i>	חיטה	<i>Vigna mungo</i>	ספיר
<i>Triticum spelta</i>	כוסמין, שיפון	<i>Vigna nilotica</i>	ספיר, פרגים, שעועית
<i>Tuber</i>	שמרקעין	<i>Vigna sesquipedalis</i>	חרוב (פול החרוב), פול לבן
<i>Tulipa Montana</i>	רכפא (בצל של רכפא)	<i>Vigna sinensis</i>	חרוב (פול החרוב), ספיר, פול, פול לבן, פול מצרי, שעועית
<i>Typha</i>	יבלית	<i>Vitis vinifera</i>	גופנן, גפן
<i>Ulmus minor</i>	אלה, אלון	<i>Zingiber officinale</i>	אירוס, חמם
<i>Urginea</i>	עדל	<i>Ziziphus jujuba</i>	שזיפים
<i>Urginea maritima</i>	אבוב רועה, חצוב, לוף, לוף שוטה	<i>Ziziphus lotus</i>	קרקס, רימין
<i>Valerianella locusta</i>	תמכה	<i>Ziziphus spina-christi</i>	רימין

רשימת המקורות לתמונות

את התמונות הרבות המשובצות בספר נטלנו מן הרשת או שקיבלנו מן הצלמים. התמונות מן הרשת המופיעות ברשימה שלהלן הן כאלו שנדרש לציין את מקורן (על פי כללי ויקימדיה: Images: Use with attribution) (YB-CC).

כמו כן מופיעות ברשימה תמונות שנתנו לנו ישירות ע"י הצלמים - בעיקר תמונות של ד"ר משה רענן, שרה גולד ואתר 'צמח השדה', וכן מספר תמונות של פרופ' זהר עמר, איתן שפירא ואחרים.

תמונות שאינן מופיעות ברשימה צולמו על ידי אנשי מכון התורה והארץ, או שהן מופיעות לשימוש חופשי ברשת, ללא חובת מתן קרדיט (על פי כללי ויקימדיה: Images: No restrictions) (0CC).

במהלך כתיבת ועריכת הספר עשינו מאמצים רבים לוודא את הזכויות השונות על התמונות. במידה שלא דייקנו בציון מקור התמונות - נשמח לעדכון בכתובת המייל: machon@toraland.org.il, ונתקן זאת במהדורות הבאות בעז"ה.

המעוניינים בקישור לתמונות מן הרשת וברשיון שלהן, נא לשלוח בקשה לכתובת המייל: machon@toraland.org.il

מכון התורה והארץ

מקור התמונה	מס' עמוד	כיתוב לתמונה
ד"ר משה רענן	160, 158, 132, 405, 325	אבטיח הפקועה
ד"ר משה רענן	475	אגס סורי
ד"ר משה רענן	64	אוג הבורסקאים
Rene MT	121	אורן קפריסאי
ד"ר משה רענן	429, 339	אזוב
Forest & Kim Starr	429, 83, 76	אזוב תרבותי, מיוון
איתן פרמן (ויקימדיה)	86	אטד ערבי
Bob Gutowski	97	אירוס פלורנטיני
ד"ר משה רענן	127	אלה אטלנטית
עוזי פז (ויקימדיה)	127, 107, 103	אלה ארץ ישראלית
Jean-Pol Grandmont	120	אלון אנגלי
Krzysztof Ziarnik, Kenraiz	379	אלמוות כורדי

רשימת המקורות לתמונות

מקור התמונה	מס' עמוד	כיתוב לתמונה
ד"ר משה רענן	439	אלת המסטיק
V. P. Thomas, M. Sabu, K.M. Prabhu Kumar	204	אמומום
H. Zell	239	אספרג
Superior National Forest	314	אקורוס קלמוס
Olivier BEZES -	120	ארז הלבנון
שרה גולד	53	ארכובית שבטבטית
Willow	142	אשוח יווני
איתן פרמן (ויקימדיה)	86	אשחר ארץ ישראלי
Forest and Kim Starr -	142, 125	אשכרוע
Biodiversity Heritage Library	200	בלדור
ד"ר משה רענן	529	בן חיטה ביצני
Forest and Kim Starr	539	בקייה תרבותית
אלי לבנה	286, 253	בקיית הכרשינה
ד"ר משה רענן	174	ברומית הגגות
Gidip	513	גביעונית הלבנון
שרה גולד	357, 147	גופנן דביק
Krzysztof Ziarnek, Kenraiz	553, 220, 189	גרגרנית יוונית
Radio Tonreg	378	גריזית אירופית
ד"ר משה רענן	513	דבשה
Matt Lavin	525, 411	דורה תרבותית- סורגום
איתן שפירא	406	דלעת הנחש מצויה
איתן שפירא	487, 406	דלעת נחש סורית
שרה גולד	87	הגה מצויה
Forest & Kim Starr	443, 435	זנגביל המלמלה
Sanjay Acharya	264	זרעי כמון
ד"ר משה רענן	452	חבלבל השדה
ד"ר משה רענן	448	חוחן הקינרס
ד"ר משה רענן	303, 240	חומעה
ד"ר משה רענן	173	חיטה
שרה גולד	196	חילף החולות
ד"ר משה רענן	137	חימצה
שרה גולד	333, 186	חלבולב
Meteorquake	192	חלמית גדולה
ד"ר משה רענן	240	חמציצן
Klearchos Kapoutsis	296	חצב מצוי

מקור התמונה	מס' עמוד	כיתוב לתמונה
ד"ר משה רענן	521, 214, 212	חרדל לבן
שרה גולד	220, 186	חרחבינה מכחילה - שושנת עלים
איתן שפירא	249	חריריים מצויים
Polina Kimelblat	205	חרצית עטורה
צמח: P Holroyd תרמיל: François-Xavier Taxil	228	טופח החימצה
Biswarup Ganguly	347	טופח תרבותי
Anna	431, 352, 305	טיון השמש
Kolforn	430	טרגון
Denis Bastianelli	509	יסמין
Forest and Kim Starr	291	יסמין ספרדי
Sun Jiao	510	כוכבית מצויה
שורש ותבלין Simon A. Eugster	280, 226	כורכום
ד"ר משה רענן	208	כלך מצוי
Ruben0568	333	כלך מרוקני
KENPEI	244	כלמינתה רפואית
MathKnight and Zachi Evenor	513	כלנית מצויה
Ella Zayith	536	כמהין
Herbolario Allium	,264	כמון
JogiAsad	501, 165	כמנון האגיס
שרה גולד	54	כף צפרדע לחכית
ד"ר משה רענן	563, 474, 468, 266	כרוב הגינה
ד"ר משה רענן	,266	כרוב הקלח
Matt Lavin	521, 214, 212	כרוב שחור
ד"ר משה רענן	563	כרובית
ד"ר משה רענן	196	כריך ערבות
עוזי פז (ויקימדיה)	436	לבנה
איתן פרמן (ויקימדיה)	439	לבנה רפואי
Harry Rose	410, 346	לוביה מצרית
ד"ר אבישי טייכר (ויקימדיה)	296	לוף ארץ ישראלי
ד"ר משה רענן	77	לענה שיחנית
שרה גולד	83	לענת המדבר
James St. John	452	לפופית הקיסוס
thebittenword.com	312	לפת
פרופ' זהר עמר	438, 374	מור הגלעד
AnRo000	73	מילה אירופית

רשימת המקורות לתמונות

מקור התמונה	מס' עמוד	כיתוב לתמונה
ד"ר משה רענן	291	מיש דרומי
ד"ר משה רענן	550, 303, 92	מלוח קיפח
Hans Hillewaert	333	מרבח חלב מצוי
Andrey Zharkikh	555, 309	מרוביון
Karunakar Rayker	533, 504, 475	משמש
ד"ר משה רענן	549	נורית אסיה
Dguendelt	340, 235	נענע הכדורים
udi Steinwell	453, 296, 258	נרקיס מצוי
ד"ר משה רענן	197	סיבי דקל
Robert Flogaus-Faust	379	סלסלה
ד"ר משה רענן	561, 304	סלק מצוי
ד"ר משה רענן	282	סלרי
Sam Thomas	290	ספלול אירופי
Robert Flogaus-Faust: תמונת הצמח:	529, 252	ספלטח
Forest & Kim Starr -	356, 178	עוזרר אדום
Atilin	322	עולש האנדיביה
Robert Flogaus-Faust	233	עוקץ עקרב אירופי
Walter Siegmund -	136	ענבי הדב
Vinayaraj	444	עץ הבושם ההודי
J.M.Garg	494, 341	עץ הברזיל ההודי
Heritage branch staff	258	עץ הקמפור
Forest and Kim Starr -	72	ער אציל
שרה גולד	493	ערטנית השדות
Robert Flogaus-Faust -	142	ערער סבינה
Carlosblh -	121	ערער ספרדי
Robert Flogaus-Faust	425, 382	פואת הצבעים
ד"ר משה רענן	384, 261	פול הגינה
ד"ר משה רענן	542, 503	פיקוס השקמה
ד"ר משה רענן	421, 328	צנון הגינה
ד"ר משה רענן	430	צתרה
ד"ר משה רענן	351, 339	צתרה ורודה
ד"ר משה רענן	225	קורטם הצבעים
liesvanrompaey -	430, 82	קורנית מקורקפת
Plantsman	453	קיסוסן עגול עלים
Forest & Kim Starr	457, 225	קיקיון מצוי

מסורת צמחי המשנה

מקור התמונה	מס' עמוד	כיתוב לתמונה
ד"ר משה רענן	556	קרדה מכטיפה
ד"ר משה רענן	221	רוזמרין רפואי
pin add	329	רוטבגה
ד"ר משה רענן	493	רקפת מצויה
Forest and Kim Starr	,507 ,468 ,271 571	שום גבוה
Carsten Niehaus	553 ,500 ,240	שומר פשוט
ד"ר משה רענן	,283 ,275 ,271 520 ,351	שחליים
ד"ר משה רענן	480	שיזף השיח
ד"ר משה רענן	489	שיזף מצוי
Forest and Kim Starr	391 ,116	שעועית מצויה
Juan Emilio Prades Bel	116	שעועית מצויה
שרה גולד	572	שעורת התבור
ד"ר משה רענן	250 ,235	שערות שולמית מצויות
ד"ר משה רענן	533 ,503 ,417 ,261	תאנים
Zachi Evenor	400	תורמוס ההרים
ד"ר משה רענן	547 ,543	תות לבן/שחור
ד"ר משה רענן	561 ,359	תפוח
Forest and Kim Starr	90	תפוח סדום

לזכרון עולם לפני ה' תמיד

לעילוי נשמת

מרדכי בן תופחה ז"ל

נלב"ע כ"א ניסן תשנ"ז

סעידה בת רחמה ז"ל

נלב"ע ה' אדר א' תשע"ו

לבית משפחת

תקווה הי"ו

לעילוי נשמת

מרים פריאל בת נזימה ז"ל

להצלחת

עילאי בן דורית

לרפואת

יהודה בן סימי

לרפואת

דורית בת ברוריה

לע"נ

שירה שינדל רודמן (בריליאנט) בת משה אפרים ודינה

לע"נ שמחה זאב בן דוד וברכה רודמן

שמירה והגנה לכל עם ישראל

